

**DYNAMIC PROCESSES IN TGL "NAMES OF CLOTHING AND SHOES"
IN THE PODIL DIALECT****ДИНАМІЧНІ ПРОЦЕСИ В ТГЛ «НАЗВИ ОДЯГУ ТА ВЗУТТЯ»
В ПОДІЛЬСЬКОМУ ГОВОРІ****Bezpalko V. / Безпалько В.***Vinnitsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsyubynskyi
Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського,
м. Вінниця, 21001, вул. Острозького, 32*

Abstract. The article is devoted to the dynamics of the names of clothes and shoes fixed in two regional dictionaries of the Podillian dialect compiled at different periods. A phenomenon of archaization of a wide corpus of lexemes was revealed.

Key words: regional dictionary, the names of clothes and shoes, Podillian dialect.

Сьогодні в процесі вивчення мови та культури народу велике значення приділяється дослідженню мовної спадщини українських діалектів. У статті маємо на меті виявлення динамічних процесів в ТГЛ «Назви одягу та взуття» в подільському говорі на матеріалі двох різночасових регіональних словників: «Матеріали до словника подільського говору» (2) та «Словник назв одягу та взуття у східноподільських говірках» Г. Березовської (1). Цей матеріал може бути цінним для спостережень над динамікою лексичного складу подільського говору, адже словники уклалися в різний час. У «Матеріалах до словника подільського говору» подано діалектну лексику (близько 8 тисяч одиниць), зафіксовану в 386 населених пунктах Вінницької, Чернівецької та Одеської областей у II пол. ХХ ст. (2, с. 2). У «Словнику назв одягу та взуття у східноподільських говірках» Г. Березовської вміщено понад 2500 говіркових слів (не враховуючи фонетичних варіантів) на позначення одягу та взуття, записаних у 207 населених пунктах Східного Поділля на початку ХХІ ст. (1, с. 2).

Методом суцільної вибірки було вилучено з «Матеріалів до словника подільського говору» 248 назв одягу і взуття та зіставлено їх із усіма назвами, зафіксованими у «Словнику назв одягу та взуття у східноподільських говірках» Г. Березовської. Таким чином, ми виявили такі закономірності.

Виявлено, що близько 200 назв кодифіковані в «Матеріалів до словника подільського говору», але відсутні в Словнику Г. Березовської. Це такі найменування: **БЛАГІЙ** Зношений одяг (2, с. 56); **ВБІОРИ** пол. Вбрання (2, с. 78); **ЗБРУ́Я** зб. Вбрання, одяг (2, с. 170); **ЗУПОН** Жіночий одяг (2, с. 178); **СТАРА́НЯ, СТАРА́НЯ** зб. Вбрання, одяг (2, с. 369); **БУ́РКА** 1. Одяг, який носить замість плаща, зроблена з овечого сукна, домотканого. 2. Свита. 3. Плащ, верхній чоловічий одяг (від дощу, холодного вітру) з грубого полотна, з брезенту (2, с. 69); **БУ́РМОС** Верхній жіночий одяг, довгий, переважно з овечої вовни (2, с. 70); **КАПО́ТА** пол. 1. Верхній жіночий одяг. 2. Пальто з овечої шерсті, ззаду складка. 3. Жіноча блуза (2, с. 187); **КАТРИ́НЬКА** Свитка з овечої шерсті (2, с. 189); **КОЖУШІ́НА** Маленький старий козушок (2, с. 203); **ПОЛШУ́БОК** Коротка хутряна шуба (2, с. 309); **ЧИКМЕ́НИ** Пальто з овечої вовни (2, с. 436); **ЧИМЕ́РКА** 1. Розкішний широкий кожух зі зборками (2, с.

436); **БАЙДА́** Коротенький одяг (2, с. 34); **БЕБЕ́ШКА** Верхній одяг, пошитий з полотна (на зразок піджака), шився під час війни, коли не було краму (2, с. 46); **БИКЕ́ША** Верхній жіночий одяг (2, с. 48); **БЛЮ́ЗА** Верхній жіночий одяг, блузка (1, с. 50) **БУ́НДОЧКА** 1. Короткий жіночий одяг на ваті. 2. Плаття (2, с. 68); **БУ́РНОС** 1. Довгий жіночий одяг. 2. Верхній чоловічий одяг на ваті, зимній піджак довгого покрою (2, с. 70); **БУ́РНОСИК** Одяг, пошитий на ваті, нижче колін (2, с. 70); **БУ́РОЧКА** Верхній одяг (2, с. 70); **ВЕРЕТА́** Верхній одяг (2, с. 80); **ВІ́СПКА** Блузка (2, с. 85); **ВО́ЛЬНИК** Кофточка, яка нагадує піджак (2, с. 92); **ГАЛАНЦІ́** зв. мн. Вузькі штани (2, с. 100); **ГАРНІТЕ́Р** 1. Плаття. 2. Костюм жіночий (2, с. 103); **ГРЕБІ́ННИЙ** 1. Буденний одяг із грубого полотна, полотна найгіршого гатунку. 2. Міра для пряжі: міток гребінний — десять пасом, триста ниток (2, с. 118); **ГЕ́РИКИ** зв. мн. див. **ГЕ́РИК**(2, с. 126); **ДЖУ́РКА** Чоловічий одяг (2, с. 138); **ЖА́МКА, ЖЕ́МКА** заст., рідк. Короткий безрукавий кожушок (2, с. 148); **ЖИКЕ́ТКА** Верхній літній чоловічий одяг, піджак (2, с. 150); **КАДРЕ́ЛЯ** заст. Плісерована спідниця з вовняної тканини (2, с. 182); **КАМЗО́ЛКА** пол. Жилетка (2, с. 185); **КАМІЗЕ́ЛКА** пол. 1. Жилет. 2. Тілогрійка. 3. Одяг на ваті без рукавів (2, с. 185); **КАТА́НКА** 1. Чоловічий і жіночий одяг старого часу, шиться на ваті, без гудзиків, загортається пола за полу. Ще тепер носять старі жінки (2, с. 189); **КАТА́НОЧКА** Безрукавка (2, с. 189); **КАХТА́Н** пол. 1. див. **КАФТА́Н**. 2. Верхній жіночий літній одяг (2, с. 191); **КАХТА́НИК** Короткий жіночий літній одяг (2, с. 191); **КИТЛІ́К** Верхній жіночий одяг (2, с. 196); **КОВБНІ́ЯК** Вид короткого одягу (1, с. 202); **КОЖУШІ́НА** Маленький старий кожушок (2, с. 203); **КОРОТА́Ч** Зимовий жакет (2, с. 211); **КОРОТА́ШИК** Короткий жіночий одяг на ваті (2, с. 211); **КОШУ́ЛЬКА** Жіноча блуза (2, с. 214); **ЛАМПІ́Р** Одяг, пошитий у складі, з дуже широким коміром (2, с. 225); **ЛЕ́ЙБИК** 1. Піджак. 2. Верхній жіночий одяг. 3. Корсетка (2, с. 227); **ЛЕ́ЙБЧИК** 1. Жакет на підкладці. 2. Ватний жакет. 3. Поношений жакет (2, с. 227); **ЛІТНІ́ЯК** 1. див. **ЛІТНИ́К**. 2. Верхній чоловічий одяг (2, с. 233); **МИТИ́НЕ** Жіноча закрита блуза (2, с. 249); **НАГАВІ́ЦІ** 1. Штани. 2. Холоші (2, с. 258); **ОПО́РТКИ** зв. мн. Штани грубого домотканого полотна (2, с. 278); **ОСАНЧУ́К** Жакет (2, с. 279); **ОСІ́НЬЧИК** Жіночий жакет (2, с. 280); **ОХВО́ТА** Вид жіночого верхнього одягу (2 с. 280); **ПАРОВІ́ЦЯ** 1. Подвійна одежа, гунька та кожух, дві кофти тощо. 2. Міра земляної площі, дорівнює двом пішкам (2, с. 284); **ПІ́ВСАЧО́К** Короткий теплий жіночий одяг (2, с. 290); **ПІ́ВШУ́БОК** Короткий одяг з овечої шкіри (2, с. 293); **ПІ́НДЖА́К** Верхній короткий теплий чоловічий одяг у вигляді куртки (2, с. 299); **ПОЛУПА́ЛЬТІК** Зимовий жакет (2, с. 309); **ПО́ЛЬОЧКА** Жіночий теплий одяг (2, с. 309); **ПО́ЛЬТИСА́К** Довгий зимовий жіночий одяг на ваті (2, с. 310); **ПУ́ЛЬТИСА́К** Назва верхнього теплового одягу, подібного до напівпальта (2, с. 322); **РЕ́КЛЯ** Фасон кофточки, пошитої до стану (2, с. 328); **РО́ТІЯ** молд. Верхнє жіноче вбрання з байки; сукню шиють без рукавів, на зборах (2, с. 329); **РОТОФЕ́ЙКА** 1. Фуфайка. 2. Кофточка із складками внизу (2, с. 340); **СА́РДА́К** Чоловічий одяг (2, с. 346); **СЕРП'Я́ГА** Верхній чоловічий одяг (2, с. 350); **СКУ́РТЕ́ЙКА** Короткий жіночий одяг, жіноча куртка на ваті, комір з цього ж матеріалу (2, с. 359); **ТАЛАМБО́Н** Вид

одягу (2, с. 383); **ТИЖУ́РКА** Чоловічий жакет на ваті (2, с. 391); **ТИТЯ́НКА** Сарафан (2, с. 392); **ТІЛОГРЕ́ЙКА** Жилетка (2, с. 393); **ША́ТІК** Верхній жіночий одяг (2, с. 442); **ШУШО́Н** Верхній жіночий одяг (2, с. 453); **Ю́ПА** Пальто вище колін на ваті (2, с. 455); **ГОПА́НЧА** Верхній чоловічий одяг, різновид свити (2, с. 114); **ЖУКЕ́ТИЧКА** Короткий одяг (піджачок) (2, с. 151); **КАЦЕВЕ́ЙКА** Коротка жіноча або чоловіча свитка (2, с. 191); **КАФТА́Н** пол. 1. заст. Пальто. 2. Верхній жіночий теплий одяг, який шиється по стану. 3. Верхній теплий чоловічий одяг. 4. Одяг узагалі. 5. Кофта, блуза (2, с. 191); **САРІ́КА** заст. Вид верхнього (переважно робочого) одягу з домотканного сукна (типу свита, куртка) (2, с. 346); **СВИТІ́НА** Верхній одяг (2, с. 349); **СИМЕРА́ГА** Свита (2, с. 352); **ТЮРНИ́Н** Жіночий одяг (2, с. 406); **ТЯГУ́ЛЯ** Розтягнена кофта (2, с. 406); **ХАЛАДА́ЙКА** Верхній жіночий одяг (2, с. 419); **ХАЛАМА́ТЯ** зб. Дрібна одежа (2, с. 419); **ХАЛАМІ́ЙКА** Легенька літня кофтина, піджачок (2, с. 419); **ХОЛО́ШІ** зв. мн. Штани з домашнього полотна (2, с. 422); **ЦЮ́НЗІ́ЧОК** Жакет із зборками ззаду (2, с. 430); **ЧЕМА́РКА** Верхній чоловічий одяг (2, с. 433); **ГАЙДАМА́ШКА** Спідниця (2, с. 99); **КАДРЕ́ЛЯ** заст. Плісерована спідниця з вовняної тка- нини (2, с. 182); **КАТРИ́ЛЬКА** Хвартух (2, с. 189); **ОПЕРЕ́ЗОК** Пояс (2, с. 278); **ПРИПІ́НДА** Фартух (2, с. 317); **РЕМНЯ́** Шкіряний пояс (2, с. 328); **Ю́ПКА** 1. Вузька спідниця (2, с. 328); **ХОЛО́ШНІ** Спідні штани (2, с. 422); **ХУ́СТЯ** Білизна, намочена для прання (2, с. 423); **ВІ́ХЛЯ́НКА** Тоненька хустинка (2, с. 85); **ГАРСОВА ХУ́СТКА** Велика шерстяна (2, с. 103); **ГОРСОВА ХУ́СТКА** Велика хустка (2, с. 116); **ДА́РУС** Убір для жіночої голови (2, с. 129); **КАДРЕ́ЛЬКА** Клітчаста хустка (2, с. 182); **КАРА́БЛИК** Вид чепця – головного убору жінки (2, с. 188); **КАДРЕ́ЛЬКА** Клітчаста хустка (2, с. 182); **КИМБА́ЛОЧКА** Головний убір (2, с. 195); **КІ́ЧКА** Жіночий головний убір, очіпок (2, с. 197); **ЛЯ́ННИЧКА** Хустина з лляного полотна (2, с. 237); **МАРІ́НКА** Вовняна клітчаста хустка (2, с. 243); **ПЛА́ТІНКА** Хустина (2, с. 302); **ПОМІ́ТКА** Косинка (2, с. 310); **РУ́БОК** Полотняна хустка, вибілена, випрасувана, для голови (2, с. 341); **ТРИКА́ТІНОВИЙ**: трикатінова хустка – В'язана з білих шовкових ниток хустка з гарними візерунками (2, с. 399); **ШАЛО́К** Тонка вовняна хустка (2, с. 441); **ФЕ́СИК** Дитяча шапочка без козирка, що має вигляд тубетейки (2, с. 414); **КАПТУ́РИК** пол. здр. форма від **КАПТУ́Р** (2, с. 187); **ШОЛОМО́К** Вид капелюха (2, с. 448); **ВІ́ЛЬОН, ВЕЛІ́Н, ВЕЛЬОН, ВЕЛЯ́Н, ВЕЛЄ́Н** Весільна фата (2, с. 88); **ГВАЛТ** Сорочка, яку носили раніше (2, с. 105); **ДА́НКА** Стара порвана сорочина (2, с. 141); **ДУЛА́МА** заст., рідк. Довга чоловіча або жіноча робоча одежина вільного крою із сукна домашнього виробу (2, с. 146); **КАМЕ́ША** Сорочка (2, с. 184); **ЛЕПЕ́ХА** Сорочка з грубого полотна (2, с. 228); **НАСЦЬО́РКА** Верхня чоловіча сорочка (2, с. 261); **ПОРУКА́ВЛЯ́НКА** Верхня жіноча сорочка, вишита різнокольоровими нитками (2, с. 312); **РЕПЕ́ХА** 1. Довга сорочка, в якій у старі часи хлопці ходили без штанів до 16 років (2, с. 328); **ДОЛО́НЯ** Частина рукавиці (2, с. 140); **ОПЕРЕ́ЗОК** Пояс (2, с. 278); **КУТА́СИ** зв. мн. Торочки, китиці, прикраси коло пояса (2, с. 221); **МІ́НЬКЕ́Т** ч. Манжет на рукаві вишитої сорочки (2, с. 249); **ОБМА́Н** Кусочки матерії нашиті на

жіночому одязі, схожі на кишені (2, с. 273); **ПІТИЧКА** 1. Оздоблювальна нашивка по низу сорочки, спідниці. 2. Долішня частина жіночої сорочки, пошитої з домотканного сукна. 3. Нижня спідниця (2, с. 300); **ФРІНГІ** мн. **ТОРОКИ** (2, с. 417); **ЩОТОЧКА** заст. Пришиті до долішнього краю спідниці прикраси, мережки у вигляді щіточок (2, с. 454); **БЎНДЯ** дит. Плаття (2, с. 68); **БЎНЬДЯ** дит. Плаття (2, с. 68); **КЕ́НЯ** дит. Плаття (2, с. 194); **ЛЬОЛЯ** 1. Сорочка з грубого полотна. 2. Дит. сорочка (2, с. 236); **МА́ЦЬКИ** Дитячі штанці з нагрудничком (2, с. 245); **ПА́ТЕ** дит. Плаття, одяг (2, с. 286); **ПА́ТЯ** дит. Плаття (2, с. 286); **ХУ́СЦЯ** дит. Хустка (2, с. 423); **ЧО́ПЦІ** дит. Черевички (2, с. 367); **ША́ПЦЯ** дит. Шапка (2, с. 441); **ДЕВ'Я́ТКА** спец. Товсте вузьке полотно кустарного виробу (2, с. 130); **ДВАДЦЯ́ТКА** спец. Вид тонкого полотна, виробленого з конопель на кустарному верстаті (2, с. 130); **ДЗЕ́ЙСТРА** Тканина, одяг (іноді в значенні придане) (2, с. 130); **ЩО́ТОЧКА** заст. Пришиті до долішнього краю спідниці прикраси, мережки у вигляді щіточок (2, с. 454); **ВІ́ДЖУДЖИРИТИСЬ** Гарно одягтися (2, с. 83); **ВІ́ЛІТИСИЯ** Одягтися по-літньому (2, с. 83); **ЗАКО́ТІТИ** Підгортати край одягу чи його частини (2, с. 159); **ЗАКРУ́ТІТИСИЯ** Зав'язатися хусткою чи поясом (2, с. 159); **ЗАКУ́ТАТИСЬ** Зав'язатися хусткою (2, с. 160); **ЗАМОЛО́ДІЧИТИСЬ** Підв'язати хустку так, як молодиця (2, с. 161); **ЗАМО́РКВА́СИТИСИ(-СА)** Одягнутися в поношене, без смаку (2, с. 161); **ЗАПА́КОВУВАННЯ** Замотування, обвертання від холоду (2, с. 162); **ЗАПЕ́РЕ́ДИТИСИЯ** Підв'язати фартух, передник (2, с. 162); **ЗАПÓВЗАТИСЬ** док. Замастити одяг під час роботи (2, с. 162); **ЗАПРА́ГАТИСИЯ** Заправлятися, закріплюватися (2, с. 163); **ЗАПУ́ДИТИСЬ** Зав'язатися хусткою (2, с. 163); **ЗАСЛО́НІТИСЬ** Зав'язати хустку, закрити вікно (2, с. 164); **НАКЛА́ДАТИ** Одягати (2, с. 259); **УЗЯ́ТИ ШТА́НІ** Одягнути штани (2, с. 410); **КАРАКА́ТИ** зв. мн., тюрк. Старе взуття (2, с. 188); **О́БИВ** Взуття (2, с. 271); **УЗÓВАННЯ** зб. Взуття (2, с. 410); **МЕ́ШТИ** Закриті туфлі (2, с. 247); **ЧО́ПЦІ** дит. Черевички (2, с. 438); **ЧПИ́КИ** мн. Дитяче взуття (2, с. 438); **ДЕ́РЕВЛЯ́ШКА** Саморобні ковзани з залізним прутом знизу (2, с. 132); **ГУ́НІ** зв. мн. Гумові саморобні калоші (2, с. 124); **ХОДАКІ́** зв. мн. 1. Постоли. 2. Саморобні галоші (2, с. 422); **ВЕНГЕ́РКИ** Хромові черевики на застіжках (2, с. 79); **ГОПÓРКИ** Черевички з чобіт (2, с. 115); **РУМІ́НКИ** зв. мн. Теплі жіночі черевички (2, с. 342); **КА́ПЕЦІ** мн. Шкіряне взуття без халяв (2, с. 186); **ВЕРЗУ́Н, ВЕРЗУ́НІ** 1. Великі чоботи. 2. Личак, черевик з чобота (2, с. 80); **БУТІ́ЛКИ** Халяви з товстого блискучого реміня (2, с. 72); **ГОПЧАСИ** Каблуки в чоботях (2, с. 115); **ЗА́ДНИКИ** Частина взуття (задній каблук) (2, с. 156); **ОБЦА́С** пол. Закаблук (2, с. 275); **ГОЛОБИ́СКИ, ГОЛОБИ́СЬКИ** незм. 1. Босоніж. 2. Взуті на босу ногу. 3. Сторч головою (2, с. 114).

Отож можемо припустити, що цей широкий корпус лексики вже архаїзується в подільських говірках.

Також засвідчено випадки, коли «Словник назв одягу та взуття у східноподільських говірках» Г. Березовської містить такі ж назви одягу чи взуття, засвідчені в «Матеріалах до словника подільського говору», але з відмінним лексичним значенням. Наведемо окремі приклади, які демонструють

розширення семантики слова із часом, отожд у словнику Г. Березовської засвідчено ширший ряд лексичних значень: **БАЛАХОН** 1. Короткий верхній жіночий одяг на ваті. 2. Проста жіноча блуза, носиться навипуск (2, с. 36) – **БАЛАХОН** 1. Одяг, який не прилягає до тіла; одяг просторий. 2. Плаття для вагітної жінки, вузьке в плечах і розширене донизу. 3. Верхній довгополий чоловічий широкий одяг із домотканого грубого сукна з відлогою. 4. Широкий халат (1, с. 14-15); **БОБРИК** 1. Чоловічий короткий одяг. 2. Піджак (2, с. 58) – **БОБРИК** Грубе сукно з коротким ворсом 2. Чоловіча зимова сукняна куртка. 3. Чоловіче зимове півпальто з хутровим коміром. 4. Коротка зимова сукняна чоловіча куртка з каракулевим коміром. 5. Комір зі шкіри ягняти. 6. Сукняний піджак. 7. Чоловіча зимова куртка з хлястиком, скісними кишнями і гудзиками в два ряди. 8. Чоловіча сукняна куртка з цигейковим коміром, хлястиком і розрізом ззаду. 9. Піджак з хутровим коміром. 10. Чоловіча зимова куртка з хлястиком і складкою ззаду. 11. Чоловічий кожушок. 12. Шкура з ягняти (1, с. 24); **МОСКВІЧКА** Напівпальто (2, с. 253) – **МОСКВІЧКА** 1. Чоловіча зимова куртка. 2. Чоловіче півпальто з хутровим коміром. 3. Чоловіча зимова сукняна куртка з хутровим коміром. 4. Коротка куртка. 5. Сукняний піджак. 6. Коротка чоловіча куртка з хлястиком, боковими кишнями і хутровим коміром. 7. Довга зимова чоловіча куртка з коміром. 8. Легка жіноча курточка. 9. Коротка сукняна куртка. 10. Чоловіча сукняна куртка зі скісними кишнями. 11. Тепла чоловіча куртка з шалевим коміром. 12. Чоловіча зимова сукняна куртка з бобриковим коміром. 13. Жіноча сукняна куртка з ватною підкладкою. 14. Довгий сукняний піджак з коміром. 15. Чоловіча сукняна куртка з каракулевим коміром і кишнями внизу та на грудях. 16. Жіноче півпальто із сукна. 17. Стъобана куртка на ваті; фуфайка. 18. Жіноча осіння куртка з капюшоном. 19. Зимова сукняна куртка з хлястиком, цигейковим коміром та двома прямими і двома боковими кишнями. 20. Сукняний піджак з вишитим хлястиком. 21. Легка жіноча куртка зеленого кольору з капюшоном. 22. Приталене жіноче півпальто з поперечним швом на талії і хутровим коміром (1, с. 155-156).

Протилежне явище звуження семантики слова засвідчено рідше, напр.: **МАНТА** молд. чи рум. 1. Верхній жіночий одяг. 2. Торба для годівлі коней. 3. Верхній чоловічий одяг з талією. 4. Бурка, довга і широка верхня одежина (2, с. 242) – **МАНТА** Довгий верхній чоловічий одяг із домотканого грубого сукна з відлогою (1, с. 153).

Доволі часто в словниковій статті «Матеріалів до словника подільського говору» (2) подано лаконічно лексичне значення, з огляду на те, що це загальнотематичний словник, а не галузевий, натомість у праці Г. Березовської (1) натрапляємо на широкі деталізовані дефініції із докладним описом елементів одягу, як-от: **ДИМКА** Жіноча спідниця (1, с. 136) – **ДИМКА** 1. Тонка прозора тканина. 3. Тонка прозора спідниця. 4. Широка спідниця. 5. Спідниця без підкладки. 6. Хустка з дуже тонкої прозорої тканини; хустка газова. 7. Короткий жакет. 8. Легкий одяг. 9. Світло-сірий колір (1, с. 70); **КАПТУР** пол. Жіночий головний убір, подібний до очіпка (1, с. 187) – **КАПТУР** 1. Частина верхнього одягу для захисту голови в негоду, коли немає

потреби, її відкидають на спину 2. Чоловічий головний убір із козирком. 3. Давній головний убір заміжньої жінки у формі шапочки. 4. Чоловічий головний убір від сонця. 5. Шапочка, яку надівають нареченій, коли її покривають. 6. Головний убір без козирка, який облягає голову. 7. Головний убір, що кріпиться до верхнього одягу. 8. Капюшон, який прикріплювався на гудзиках до плаща. 9. Легкий головний убір із козирком. 10. Капелюх. 11. Обруч, обшитий тканиною. 12. Поганий кашкет (1, с. 97-98); **КРАЙКА** Пояс (1, с. 214) – **КРАЙКА** 1. Відрізаний вузький шматок тканини. 2. Пояс з китичками. 3. Мотузка, якою стягують штани в поясі для їх підтримування; очкур. 4. Мотузка, якою підперізують сорочку у стані. 5. Будь-яка мотузка. 6. Мотузка, якою підперезують верхній одяг у стані 7. Мотузка, якою утримується на стані спідниця. 8. Край полотна (1, с. 130-131).

Висновки.

У процесі зіставлення найменувань одягу та взуття, представлених у «Матеріалах до словника подільського говору» (1) та «Словнику назв одягу та взуття у східноподільських говірках» Г. Березовської (1) було виявлено, по-перше, явище архаїзації широкого корпусу назв одягу та взуття, по-друге, розширення семантичної структури слова, зокрема розвиток переносних значень окремих лексем (**ГЎНЯ** *пол.* Свита (1, с. 124) – **ГЎНЯ** 7. Будь-яка стара куртка (1, с. 62)); по-третє, цілком закономірну деталізацію лексичного наповнення низки відомих назв одягу та взуття у вузькотематичному словнику Г. Березовської (1).

Список використаних джерел

1. Березовська Г. Г. Словник назв одягу та взуття у східноподільських говірках. Умань, 2010. 348 с.
2. Матеріали до словника подільського говору / Упор. І. В. Гороф'янюк. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2021. 461 с.